

**LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2022 M. RUGSĖJO 1 D.–2022 M. RUGSĖJO 30 D.**

**APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS**

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	4
<i>Dėl atsisakymo išduoti nacionalines vizas, kai pareiškėjų nenaudai įvertinta aplinkybė, kurią paneigti įrodymais pareiškėjams nebuvo sudaryta galimybė.....</i>	<i>4</i>
17. STATYBA.....	4
<i>Dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino eigos, kai privalomasis nurodymas ginčijamas teisme.....</i>	<i>4</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATsirADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ	5
<i>Dėl laiko tarpo tarp kasdienių pasivaikščiojimų.....</i>	<i>5</i>
24. VIETOS SAVIVALDA	5
<i>Dėl savivaldybės tarybos pareigos priimti sprendimą dėl pirminio lygio ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigos, užtikrinsiančios asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes atliekantiems nuteistiesiems, paskyrimo.....</i>	<i>6</i>
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA	6
<i>Dėl pripažinimo, kad maža ar vidutinė įmonė yra susijusi su kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis</i>	<i>6</i>
41. KITI GINČAI VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE	7
<i>Dėl galimybės remtis Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta prielaida dėl tos pačios klasės arba to paties aprašo maisto partijos, siuntos ar krovinio dalies nesaugumo</i>	<i>7</i>
<i>Dėl maisto tvarkymo subjekto kaltės, kai jis pateikia į rinką nesaugų maistą.....</i>	<i>7</i>
<i>Dėl bendrame bankroto administratorių atrankos sąraše fiktyviai pagerinamų įmonės rodiklių</i>	<i>9</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	9
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	9
<i>Dėl įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, kaip savarankiško ginčo dalyko</i>	<i>9</i>
<i>Dėl atsisakymo priimti pareiškėjo skundą pagal ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą, kai toks skundas nebuvo nagrinėtas iš esmės.....</i>	<i>11</i>
46. TEISMO NUOBAUDOS	11
<i>Dėl teisės skųsti teismo nutartį, kuria atsisakyta skirti baudą</i>	<i>11</i>
49. REIKALAVIMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS	12
<i>Dėl aplinkybės, kad nebuvo laikomasi teisės aktuose įtvirtintos sprendimo derinimo procedūros, įtakos vertinant, ar prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones pateikęs proceso dalyvis tikėtina pagrįsdė reikalavimo pagrįstumą</i>	<i>12</i>
59. APELIACINIS PROCESAS	13
<i>Dėl pakartotinai pateikto apeliacinio skundo</i>	<i>13</i>

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BVK	Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas
Chartija	Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija
ES	Europos Sąjunga
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
GPM	gyventojų pajamų mokestis
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MB	mažoji bendrija
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
VAĮ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VšĮ	Viešoji įstaiga

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.1. Užsieniečių atvykimas į Lietuvos Respubliką

8.1.2. Vazos

Dėl atsisakymo išduoti nacionalines visas, kai pareiškėjų nenaudai įvertinta aplinkybė, kurią paneigti įrodymais pareiškėjams nebuvo sudaryta galimybė

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Lietuvos Respublikos ambasados (toliau – ambasada) sprendimų, kuriais atsisakyta pareiškėjams išduoti nacionalines visas, teisėtumo ir pagrįstumo. Ambasada sprendimais atsisakė nacionalines visas išduoti pareiškėjams, kurių atvykimo į Lietuvą tikslas buvo verslas, motyvuodama tuo, kad užsieniečiai nepagrindė numatomo buvimo Lietuvos Respublikoje tikslo ir sąlygų bei kilo pagrįstų abejonių dėl jų pareiškimų patikimumo; ambasados vertinimu, buvo rimtas pagrindas manyti, kad gali kilti užsieniečių nelegalios migracijos grėsmė.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjų skundą atmetė, konstatavęs, kad surinkęs informaciją konsulas darė pagrįstą išvadą, jog tikrieji pareiškėjų kelionės tikslai gali būti visai kitokie, nei oficialiai deklaruoti. Teismo vertinimu, pareiškėjų pateikti dokumentai bei paaiškinimai konsului sukėlė pagrįstą pagrindą manyti, jog pareiškėjai negali pagrįsti numatomo buvimo Lietuvos Respublikoje tikslo, bei kyla pagrįstų abejonių dėl jų pareiškimų patikimumo ir yra rimtas pagrindas manyti, kad gali kilti nelegalios migracijos grėsmė.

LVAT pažymėjo, kad ambasada atsiliepime į skundą, be kita ko, nurodė, jog konsului nebuvo pateikti įrodymai, kad pareiškėjai investavo į konkrečią pareiškėjų minėtą įmonę 14 000 Eur įstatiniam įmonės kapitalui formuoti. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad pareiškėjai nei konsului, nei teismui nepateikė pagrįstų įrodymų, jog minėti pinigai buvo perduoti, bei įrodymų, pagrindžiančių, jog pareiškėjai nurodytomis sumomis iš esmės disponavo. Tačiau pareiškėjai apeliaciniame skunde dėl šių aplinkybių nurodė, kad nei karto nebuvo prašoma pagrįsti jų teiginių, kaip grynai pinigai, skirti suformuoti įstatinį kapitalą, buvo perduoti įmonės direktoriui; pareiškėjai interviu metu buvo nurodę, kad pinigai buvo perduoti dviejų susitikimų metu, tai patvirtinančius dokumentus pareiškėjai turėjo ir galėjo pateikti, tačiau konsulas prašė pateikti tik aktualų tos įmonės sąskaitos išrašą. Pareiškėjai, atsižvelgdami į tai, kad ir teismo sprendimas motyvuojamas aplinkybe, jog pareiškėjai nepateikė pagrįstų įrodymų, jog minėti pinigai buvo perduoti įmonės direktoriui, prie apeliacinio skundo pridėjo pinigų perdavimo raštus. Atsižvelgdamas į tai, kad pirmosios instancijos teismo posėdžio metu buvo netenkintas prašymas atidėti bylos nagrinėjimą, jog pareiškėjai galėtų pateikti šiuos įrodymus, kurie reikšmingi nagrinėjamu atveju, LVAT minėtus įrodymus pridėjo prie bylos ir nurodė, kad šie dokumentai papildomai turi būti įvertinti kartu su kitų įrodymų visuma, sprendžiant pareiškėjų prašymus dėl vizų išdavimo.

Pareiškėjų apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, Lietuvos Respublikos ambasados sprendimai panaikinti ir ambasada įpareigota iš naujo išnagrinėti pareiškėjų prašymą išduoti nacionalines visas.

2022 m. rugsėjo 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2741-822/2022

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00912-2022-1

Procesinio sprendimo kategorija 8.1.2

[Prieiga internete](#)

17. Statyba

17.7. Kiti su statyba susiję klausimai

Dėl privalomojo nurodymo įvykdymo termino eigos, kai privalomasis nurodymas ginčijamas teisme

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas, be kita ko, dėl reikalavimo pratęsti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos (toliau – Inspekcija) 2020 m. sausio 24 d. privalomojo nurodymo, kuriuo pareiškėja įpareigota iki 2020 m. liepos 24 d. pašalinti savavališkos statybos padarinius ir, jeigu reikia, sutvarkyti statybvietę (toliau – Privalomasis nurodymas), įvykdymo terminą pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja dėl Inspekcijos surašyto savavališkos statybos akto ir Privalomojo nurodymo panaikinimo su ieškiniu kreipėsi į bendrosios kompetencijos teismą, kuris 2021 m. sausio 5 d.

nutartimi civilinėje byloje priėmė pareiškėjos atsisakymą nuo pateikto ieškinio ir civilinę bylą nutraukė. Pareiškėja 2021 m. sausio 25 d. pateikė Inspekcijai prašymą dėl Privalomojo nurodymo įvykdymo termino pratęsimo, tačiau Inspekcija pareiškėjos prašymo netenkino motyvuodama tuo, jog Privalomojo nurodymo įvykdymo terminas baigėsi 2020 m. liepos 24 d., o teisės aktai nenumato galimybės pratęsti pasibaigusį terminą. Dėl šio Inspekcijos sprendimo pareiškėja kreipėsi į administracinį teismą, kartu prašydama pratęsti Privalomojo nurodymo įvykdymo terminą.

Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad pareiškėja prašymą pratęsti Privalomojo nurodymo įvykdymo terminą padavė pasibaigus nustatytam terminui jį įvykdyti, šią pareiškėjos skundo dalį atmetė. Nesutikdama su tokiu pirmosios instancijos teismo sprendimu, pareiškėja apeliaciniame skunde laikėsi pozicijos, jog, iškėlus bylą bendrosios kompetencijos teisme dėl Privalomojo nurodymo teisėtumo ir pagrįstumo, sustoja Privalomajame nurodyme nustatytas terminas savavališkos statybos padariniams pašalinti ir šis terminas atsinaujina tik įsiteisėjus teismo sprendimui.

Tačiau LVAT atmetė nurodytus pareiškėjos apeliacinio skundo argumentus dėl Privalomajame nurodyme nustatyto termino jį įvykdyti skaičiavimo. Šiuo aspektu teisėjų kolegija apžvelgė ginčui aktualų teisinį reguliavimą ir pažymėjo, kad nei Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatyme, nei kitame ginčo teisinius santykius reglamentuojančiame teisės akte nėra nustatyta, jog apskundus privalomojo nurodymo teisėtumą jo įvykdymo terminai sustabdomi. Inspekcija iki tol, kol neįsiteisėjo teismo nutartis civilinėje byloje, negalėjo Privalomojo nurodymo perduoti vykdyti antstoliui, ką šiuo atveju ir padarė, tačiau priešingai, nei teigė pareiškėja, bylos iškėlimas bendrosios kompetencijos teisme savaime nesustabdė Privalomojo nurodymo įvykdymo termino.

Pareiškėjos apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2022 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-818-624/2022

Teisminio proceso Nr. 3-63-3-00266-2021-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 17.5; 17.7

[Prieiga internete](#)

Taip pat žr. LAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 5 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-7-114-469/2022.

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.5. Kiti su civiline atsakomybe susiję klausimai

20.5.1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas

Dėl laiko tarpo tarp kasdienių pasivaikščių

Nagrinėtu atveju ginčas kilo dėl žalos, kurią pareiškėjas kildino iš netinkamo jo teisės į kasdienes pasivaikščiojimus įgyvendinimo, atlyginimo. Pasak pareiškėjo, jis pasivaikščioti buvo išvedamas tik kas antrą parą, t. y. kas 26 valandas, kadangi vieną dieną pasivaikščiojimo laikas buvo nuo 8.00 val. iki 12.00 val., o kitą dieną – nuo 14.00 val.

Pirmosios instancijos teismas, nenustatęs neteisėtų atsakovo veiksmų, pareiškėjo skundą atmetė.

LVAT pritarė pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad ginčui aktualus teisinis reguliavimas nenustatė, koks laiko tarpas turi būti išlaikytas tarp kasdienių pasivaikščių, o byloje pateikti nuteistųjų pasivaikščiojimo grafikai patvirtino, jog pareiškėjui buvo sudaryta galimybė kasdien dienos metu pasivaikščioti gryname ore įstatyme nustatytą laiką.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2022 m. rugsėjo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. TA-259-415/2022

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04355-2020-4

Procesinio sprendimo kategorija 20.5.1

[Prieiga internete](#)

24. Vietos savivalda

24.6. Savivaldybių administracinė priežiūra

Dėl savivaldybės tarybos pareigos priimti sprendimą dėl pirminio lygio ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigos, užtikrinsiančios asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems, paskyrimo

Nagrinėjamoje byloje Vyriausybės atstovų įstaigos Vyriausybės atstovas Kauno ir Marijampolės apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas) su pareiškimu kreipėsi į teismą, prašydamas įpareigoti Vilkaviškio rajono savivaldybės tarybą (toliau – Taryba) priimti sprendimą paskirti viešąją asmens sveikatos priežiūros įstaigą, su kuria Laisvės atėmimo vietų ligoninė sudarytų sutartį dėl pirminio lygio ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės Marijampolės pataisos namų Kybartų sektoriuje bausmę atliekantiems nuteistiesiems.

Nustatęs, kad tais atvejais, kai Laisvės atėmimo vietų ligoninė arba pataisos įstaigų asmens sveikatos priežiūros padaliniai dėl objektyvių priežasčių negali užtikrinti pirminio lygio ambulatorinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, šių paslaugų teikimą pataisos įstaigų patalpose pagal sudarytas sutartis užtikrina savivaldybės, kurios teritorijoje veikia pataisos įstaiga, pirminio lygio ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikianti asmens sveikatos priežiūros įstaiga, taip pat konstatavęs, kad Taryba per nustatytą terminą neįvykdė Vyriausybės atstovo reikalavimo paskirti tokią įstaigą, pirmosios instancijos teismas Vyriausybės atstovo pareiškimą tenkino iš dalies – įpareigojo Tarybą artimiausiame posėdyje priimti sprendimą dėl BVK 174 straipsnio 3 dalies ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo (toliau – Įstatymas) 45 straipsnio 2 dalies nuostatų įgyvendinimo.

Įvertinęs bylai aktualų teisinį reguliavimą, LVAT pažymėjo, jog, susiklosčius tam tikroms objektyvioms aplinkybėms, Laisvės atėmimo vietų ligoninė ir jos padaliniai gali negebėti laiku užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems Marijampolės pataisos namų Kybartų sektoriuje; kad būtų išvengta galimų Lietuvos Respublikos Konstitucijos 53 straipsnio 1 dalies bei Sveikatos sistemos įstatymo 47 straipsnio 2 dalies 4 punkto pažeidimų, pataisos įstaigos buvimo (veikimo) vietos savivaldybės taryba yra įpareigojama paskirti konkrečią savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kuri teiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugas nuteistiesiems tokiais išimtiniais atvejais.

LVAT vertinimu, Taryba aptariamam atveju neturėjo teisės aktuose įtvirtintos diskrecijos teisės spręsti, ar priimti sprendimą dėl konkrečios pirminio lygio ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kuri užtikrins asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems, paskyrimo, ar tokio sprendimo nepriimti, nes tokia pareiga nustatyta BVK 174 straipsnio 3 dalyje ir Įstatymo 45 straipsnio 2 dalyje, kuriuos Taryba privalėjo vykdyti, vadovaudamasi teisėtumo ir įstatymo viršenybės principais. Atsakovo argumentus, susijusius su pirminės sveikatos priežiūros centrui galbūt kilsiančiais sunkumais tinkamai įgyvendinant sutartį, LVAT laikė teisiškai nereikšmingais.

LVAT atmetė Tarybos apeliacinį skundą.

2022 m. rugsėjo 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-386-552/2022

Teisminio proceso Nr. 3-62-3-00041-2021-4

Procesinio sprendimo kategorija 24.6

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.1. Paraiškų administravimas

29.1.2. Išmokų sumažinimas arba neskyrimas, kai nesilaikoma teisės akty reikalavimų

Dėl pripažinimo, kad maža ar vidutinė įmonė yra susijusi su kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūros (toliau – Agentūra) sprendimo, kuriuo pareiškėjo (juridinio asmens) teikta paraiška atmesta nustačius, kad pareiškėjas per kartu veikiančius fizinius asmenis ir susijusias įmones priklauso sunkumų patiriančiam ūkio subjektui, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad pareiškėjas atitinka teisės aktuose įtvirtintus įmonių sąsajumo kriterijus, atmetė pareiškėjo skundą.

Remdamasis ginčui aktualiomis Reglamento¹, Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo (toliau – Įstatymas), Aprašo², Europos komisijos rekomendacijų³ nuostatomis bei byloje nustatytais faktinėmis aplinkybėmis, LVAT konstatavo, kad penki fiziniai asmenys, susiję artimais giminytės / svainytės ryšiais, dalyvavo keliolikoje įmonių ir patys ar per jų valdomas įmones turėjo jose balsų daugumą, t. y. galėjo daryti lemiamą poveikį šioms įmonėms, įskaitant pareiškėją. Iš Juridinių asmenų registre esančių įrašų LVAT nustatė, kad kartu veikiantys fiziniai asmenys turi absoliučią tiek pareiškėjo, tiek UAB „Naujolita“, UAB „Hiteksta“ ir UAB „Innovatus“ akcijų daugumą. Minėti juridiniai asmenys užsiėmė pastovia ekonomine veikla, bendradarbiavo tarpusavyje teikdami pasikas, nuomodami patalpas, parduodami turtą ir pan. Su pareiškėju siejami fiziniai asmenys ne tik dalyvavo juridinių asmenų veikloje, kaip akcininkai, bet ir užėmė juose administracines pareigas. Todėl LVAT darė išvadą, kad atsakovas tinkamai įvertino tiek pareiškėjo, tiek kitų fizinių ir juridinių asmenų tarpusavio ryšius, pripažindamas juos susijusiomis įmonėmis Įstatymo 3 straipsnio 16 dalies prasme. LVAT taip pat pabrėžė, jog įmonių sąsajumas ir jų veiklos rezultatai vertinami paraiškos pateikimo dieną.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2022 m. rugsėjo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-436-552/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00585-2021-6

Procesinio sprendimo kategorija 29.1.2

[Prieiga internete](#)

41. Kiti ginčai viešojo administravimo srityje

Dėl galimybės remtis Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta prielaida dėl tos pačios klasės arba to paties aprašo maisto partijos, siuntos ar krovinio dalies nesaugumo

Dėl maisto tvarkymo subjekto kaltės, kai jis pateikia į rinką nesaugų maistą

Byloje ginčas kilo dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba, atsakovas) nutarimo, kuriuo pareiškėjui UAB „Baltic Foods“ paskirta 300 Eur bauda už Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą, teisėtumo ir pagrįstumo. Ginčytame nutarime konstatuota, kad pareiškėjas pateikė rinkai nesaugų produktą (šaldytą paukštieną), kuriame nustatyta *Salmonella Enteritidis*. Nagrinėtu atveju *Salmonella Enteritidis* buvo aptikta Lenkijoje, o pareiškėjo patikrinimo metu buvo nustatyta, kad pareiškėjas šaldymo patalpoje laiko iš Lenkijos gamintojo įsigytą tos pačios partijos paukštieną.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė konstatavęs, kad, vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002⁴ 14 straipsnio 6 dalimi, Tarnyba teisėtai ir pagrįstai visą šios produkcijos partiją laikė nesaugia, pareiškėjas Tarnybai vykusio patikrinimo metu jokių įrodymų dėl galimo produkcijos partijos saugumo nepateikė, pareiškėjas yra atsakingas už tiekiamo rinkai produkto saugą, nors jis to produkto ir nepagamino.

Pareiškėjas apeliaciniame skunde teigė, kad atsakovas negalėjo remtis Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta nesaugaus maisto prezumpcija, nes administracinėje atsakomybėje, kaip ir baudžiamojoje atsakomybėje, teisės pažeidimai nėra nustatomi pagal prezumpcijas. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad administracinė atsakomybė be asmens kaltės yra negalima, o pareiškėjo veikloje nebuvo kaltės.

Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta, jog: „Į rinką turi būti teikiamas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimus atitinkantis maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos. Ar maistas yra saugus, nustatoma vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnyje įtvirtintais kriterijais.“ Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalyje įtvirtinta: „Jei nesaugus maistas sudaro tos pačios klasės arba to paties aprašo maisto partijos, siuntos ar krovinio dalį, daroma prielaida,

¹ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius.

² Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 4-563 patvirtintas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-856 „Eksperimentas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1.

³ 2003 m. gegužės 6 d. Europos Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl mikroįmonių, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo.

⁴ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras.

kad visas tą partiją, siuntą ar krovinį sudarantis maistas yra nesaugus, nebent po išsamaus įvertinimo nebūtų rasta įrodymų, jog likusioji partijos, siuntos ar krovinio dalis yra nesaugi.“

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog iš išdėstyto teisinio reguliavimo nuostatų matyti, kad maisto saugumo kriterijai yra nustatyti *inter alia* (be kita ko) Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnyje, į kurį nukreipia ir Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalis. Atsižvelgiant į tai, išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, atsakovas pagrįstai taikė minėtą Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalyje įtvirtintą prezumpciją. Pažymėta, kad nei Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnyje, nustatančiame minėtus kriterijus, nei Maisto įstatyme, kuriame įtvirtinta atsakomybė už nesaugaus maisto pateikimą į rinką, nėra nurodyta, kad ši prezumpcija gali būti taikoma tik uždraudžiant pateikti nesaugų maistą į rinką ar įpareigojant nesaugų maistą sunaikinti, ar kad minėta prezumpcija negali būti taikoma, kai skiriamos sankcijos už nesaugaus maisto pateikimą į rinką.

Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalyje nustatyta galimybė išsamiai įvertinti likusiąją partijos, siuntos ar krovinio dalį, ir, neradus įrodymų, kad ji yra nesaugi, paneigti prielaidą, kad visas tą partiją, siuntą ar krovinį sudarantis maistas yra nesaugus. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, Tarnybai gavus pranešimą apie nesaugų maistą, nekilo pareiga atlikti papildomus išsamius tyrimus, kad būtų galima laikyti, jog tos pačios partijos paukštiena yra nesaugi (t. y. nurodytos galimybės paneigti prezumpciją įgyvendinimas nėra būtina prezumpcijos taikymo sąlyga), tačiau minėta galimybė paneigti nurodytą prezumpciją galėjo pasinaudoti pareiškėjas, siekdamas įrodyti, jog pareiškėjo turima paukštiena, kuri buvo dalis partijos, kurioje Lenkijoje buvo nustatyta *Salmonella Enteritidis*, yra saugus maistas. Taigi pareiškėjo argumentas, jog atsakovas nepagrįstai taikė Reglamento Nr. 178/2002 14 straipsnio 6 dalyje įtvirtintą prezumpciją, atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl pareiškėjo argumento, kad jo veikoje nebuvo kaltės, išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad nagrinėtu atveju pažeidimo, už kurį buvo nubaustas pažeidėjas, sudėtį reglamentuoja Maisto įstatymas, o atskirus jo požymius, kaip nurodyta Maisto įstatyme, detalizuoja atitinkami ES reglamentai.

Reglamento Nr. 2073/2005⁵ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta: „Maisto verslo operatoriai užtikrina, kad maisto produktai atitiktų atitinkamus I priede nustatytus mikrobiologinius kriterijus. Tuo tikslu maisto verslo operatoriai kiekviename gamybos, perdirbimo ir paskirstymo, įskaitant mažmeninę prekybą, etape, įgyvendindami savo Rizikos veiksnių analizės ir svarbiųjų valdymo taškų (toliau – RVASVT) principais paremtas procedūras ir geros higienos praktiką, imasi priemonių, kad užtikrintų: a) kad jų kontroliuojamų žaliavų ir maisto produktų tiekimas, tvarkymas ir perdirbimas vykdomas įgyvendinant proceso higienos kriterijus, b) kad pagrįstai numatomomis paskirstymo, laikymo ir naudojimo sąlygomis būtų galima įgyvendinti produkto tinkamumo vartoti laikotarpiu taikytinus maisto saugos kriterijus.“ Reglamento Nr. 2073/2005 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta: „Patvirtindami arba tikrindami, ar teisingai veikia RVASVT principais ir geros higienos praktika paremtos procedūros, maisto verslo operatoriai atlieka tyrimus atitinkamai pagal I priede nustatytus mikrobiologinius kriterijus.“ To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta: „Maisto verslo operatoriai nusprendžia, koks mėginių dažnumas yra tinkamas, išskyrus tuos atvejus, kai I priede numatytas konkretus mėginių ėmimo dažnumas; o tokiu atveju mėginiai imami ne rečiau kaip numatyta I priede. Maisto verslo operatoriai priima šį sprendimą savo procedūrų, paremtų RVASVT principais ir geros higienos praktika, kontekste, atsižvelgdami į nurodymus dėl maisto produktų naudojimo. Mėginių ėmimo dažnumą galima suderinti su maisto bendrovių pobūdžiu ir dydžiu su sąlyga, kad nenukentės maisto produktų sauga.“ Reglamento Nr. 178/2002 17 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad maistas arba pašarai atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.“ Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad nurodytose reglamentų nuostatose yra įtvirtintos maisto tvarkymo subjektų pareigos užtikrinti jų į rinką tiekiamo maisto saugumą ir tikrinti, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.

Išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, jog iš išdėstyto teisinio reguliavimo nuostatų matyti, kad maisto verslo operatorius privalo imtis tokių priemonių, kurių visuma užtikrintų, kad jo į rinką teikiamas maistas būtų saugus. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, pareiškėjas, siekdamas įrodyti, kad neturėjo realios galimybės elgtis kitaip ir numatyti tų aplinkybių, kurios paaiškėjo vėliau (t. y. kad konkretus maistas buvo nesaugus), turėtų pagrįsti, jog pareiškėjui nebuvo įmanoma patikrinti, ar konkretus jo tiekiamas į rinką maistas yra saugus ar kad nagrinėjamu atveju pareiškėjas ėmėsi reikiamų priemonių, kad užtikrintų jo į rinką tiekiamo maisto saugumą (pavyzdžiui, atliko konkretaus maisto tyrimus, buvo gavęs tyrimų rezultatus iš tiekėjo ar ėmėsi kitų konkrečių atveju tinkamų ir pakankamų priemonių). Vis dėlto nagrinėjamu atveju pareiškėjas tokių argumentų ir įrodymų nepateikė. Išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, nagrinėtu atveju vien maisto pirkimas iš sertifikuoto tiekėjo

⁵ 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų.

nebuvo pakankama priemonė, siekiant įgyvendinti pareigą tiekti į rinką saugų maistą. Todėl pareiškėjo teiginiai, kad jis neturėjo realios galimybės elgtis kitaip bei kad, kaip teigė pareiškėjas, jis negalėjo numanyti tų aplinkybių, kurios paaiškėjo vėliau, atmesti kaip nepagrįsti.

Apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-250-502/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03964-2020-9

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

Byloje buvo pateikta dviejų teisėjų atskiroji nuomonė.

Dėl bendrame bankroto administratorių atrankos sąraše fiktyviai pagerinamų įmonės rodiklių

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) sprendimo skirti nuobaudas (įspėjimus) bankroto administratoriams – MB „Nemokumas“ ir jo direktoriui, pagrįstumo ir teisėtumo. Nuobaudos pareiškėjams skirtos už tai, kad bankroto administratorius – juridinis asmuo, įdarbinęs 7 darbuotojus bankroto administratorius, kurie neadministravo šiam juridiniam asmeniui paskirtų bankroto procesų, ir dalyvaudamas bankroto administratorių atrankose įgijo nesąžiningą pranašumą, lyginant su kitais atrankoje dalyvavusiais subjektais.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjų skundą, nustatęs, kad pareiškėjai pažeidė Elgesio kodekso⁶ nuostatas, nes siekdami fiktyviai pagerinti atrankos rezultatus įdarbino papildomai pakankamai didelį bankroto administratorių skaičių.

LVAT konstatavo, kad veiksmi, kuriais pagerinami įmonės atrankiniai rodikliai bendrame bankroto administratorių atrankos sąraše, reiškia nesąžiningą elgesį Elgesio kodekso 11.4.1 ir 11.4.4 punktu prasme bei sudaro pakankamą pagrindą skirti nuobaudą. Remiantis Įmonių bankroto įstatymo 11⁷ straipsnio 1 dalimi, nuobauda galėjo būti skirta tiek MB „Nemokumas“, tiek jos vadovui. Nagrinėjamu atveju nuobaudos tiek administratoriui (juridiniam asmeniui), tiek jo vadovui buvo paskirtos už tuos pačius veiksmus, kuriuos administratoriaus juridinio asmens vardu atliko jo vadovas.

LVAT atmetė pareiškėjų apeliacinį skundą.

2022 m. rugsėjo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-439-442/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00423-2020-6

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.5. Atsisakymas priimti skundą

43.5.1. Kai skundas nenagrinėtinas ABTĮ nustatyta tvarka

43.5.1.1. Aktai ar veiksmi, dėl kurių negalima pateikti skundo administraciniam teismui

Dėl įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą, kaip savarankiško ginčo dalyko

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo skundą, kuriuo buvo prašoma panaikinti Aplinkos apsaugos agentūros raštą – įspėjimą dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo (toliau – Raštas), ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytu pagrindu, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad Raštas pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių ir jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektu. Pareiškėjas su tokiu vertinimu nesutiko.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2016 m. liepos 13 d. įsakymu Nr. 1K-286 patvirtintas Bankroto ir restruktūrizavimo administratorių elgesio kodeksas

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad VAĮ poveikio priemonė apibrėžta kaip viešojo administravimo subjekto priimtu administraciniu sprendimu asmeniui sukuriama konkreti pareiga, panaikinama arba ribojama suteikta subjektinė teisė (2 str. 11 d.). Įspėjimas dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo pareiškėjui skirtas atlikus jo veiklos vertinimą. Šiuo įspėjimu dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo ūkio subjektui sukuriama atitinkamos pareigos – per vienerių metų terminą nuo įspėjimo gavimo dienos pašalinti įspėjime nurodytas priežastis. Tokiu įspėjimu ūkio subjekto ūkinei veikai yra daromas neigiamas poveikis, kadangi ūkio subjektas turi imtis papildomų veiksmų, siekdamas pašalinti įspėjime dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo nurodomas aplinkybes. Įspėjimu dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo siekiama sudaryti galimybę ūkio subjektui pašalinti užfiksuotus teisės aktų pažeidimus – organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą ir (ar) dalyvauti organizuojant pakuočių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose, kad būtų įvykdytos gamintojams ir importuotojams 2018 m. Vyriausybės nustatytos pakuočių atliekų tvarkymo užduotys, kaip nurodoma Rašte. Taigi įspėjimas dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo yra poveikio priemonė, kuri sukuria ūkio subjektui konkrečias pareigas ir kuria yra siekiama teisės aktų pažeidimo, galinčio lemti licencijos galiojimo sustabdymą, pašalinimo bei kad nebūtų daroma žala teisės saugomoms ir ginamoms vertybėms.

Konstitucinio Teismo 2017 m. gegužės 30 d. nutarime, be kita ko, nurodyta, kad įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą licencijos turėtojui sukelia teises pasekmes – pareigą pašalinti priežastis, dėl kurių gali būti sustabdytas licencijos galiojimas, taigi įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą yra poveikio priemonė; įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą gali būti skundžiamas teisme. Šiuo nutarimu nuosekliai vadovaujamosi LVAT praktikoje ir laikomasi pozicijos, kad skundai dėl Atliekų tvarkymo įstatymo pagrindu skirto įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą yra nagrinėjami teisme administracinio proceso tvarka.

ESTT pažymi, kad Chartijos 47 straipsnyje įtvirtintos teisės į veiksmingą teisinę gynybą esmę sudaro, be kita ko, tokios teisės turėtojo galimybė kreiptis į teismą, kompetentingą užtikrinti Sąjungos teisėje numatytų teisių laikymąsi ir nagrinėti visus klausimus, susijusius su jo nagrinėjamai bylai svarbiomis faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis (šiuo klausimu žr. ESTT 2012 m. lapkričio 6 d. sprendimo *Otis ir kt.*, C-199/11, EU:C:2012:684, 49 punktą ir 2019 m. gruodžio 12 d. sprendimo *Aktiva Finants*, C-433/18, EU:C:2019:1074, 36 punktą). Be to, tam, kad galėtų kreiptis į tokį teismą, šis asmuo negali būti priverstas pažeisti teisės normą ar pareigą ir būti nubaustas su šiuo pažeidimu susijusia sankcija (šiuo klausimu žr. 2004 m. balandžio 1 d. sprendimo *Komisija prieš Jégo-Quéré*, C-263/02 P, EU:C:2004:210, 35 punktą; 2007 m. kovo 13 d. sprendimo *Unibet*, C-432/05, EU:C:2007:163, 64 punktą ir 2013 m. spalio 3 d. sprendimo *Inuit Tapiriit Kanatami ir kt. prieš Parlamentą ir Tarybą*, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 104 punktą). Šio teismo vertinimu, nacionalinės teisės aktais, pagal kuriuos informaciją turinčiam asmeniui, kuriam kompetentinga nacionalinė institucija skiria sprendimą įpareigoti pateikti šią informaciją, nesuteikiama galimybė pateikti tiesioginio skundo dėl šio sprendimo, nepaisoma Chartijos 47 straipsnyje užtikrinamos teisės į veiksmingą teisinę gynybą esmės, todėl pagal jos 52 straipsnio 1 dalį tokie teisės aktai yra draudžiami (žr., pvz., ESTT 2020 m. spalio 6 d. sprendimo *Liuksemburgo valstybė*, C-245/19 ir C-246/19, EU:C:2020:795, 66, 69 punktus).

Byloje nagrinėtu atveju išplėstinei teisėjų kolegijai nekilo abejonių, kad pareiškėjui taikytas įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą gali būti nagrinėjamas teisme, kaip savarankiškas ginčo objektas. Be to, pažymėta, kad situacija, kai ūkio subjektui, kuriam Atliekų tvarkymo įstatymo pagrindu skiriamas įspėjimas dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo, būtų nesuteikiama teisė apskusti tokio įspėjimo teismui, tačiau, ūkio subjektui nevykdant įspėjimo dėl galimo licencijos galiojimo sustabdymo sąlygų ir pritaikius sankciją už šio įpareigojimo nevykdymą, jam būtų suteikiama teisė kreiptis į teismą dėl licencijos galiojimo sustabdymo teisėtumo ir pagrįstumo, gali suponuoti Chartijos 47 straipsnyje užtikrinamos teisės į veiksmingą teisinę gynybą esmės nepaisymą.

Pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta, o pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas nagrinėti iš naujo tam pačiam pirmosios instancijos teismui.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2022 m. rugsėjo 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-506-815/2022 Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01811-2022-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 1.2; 1.2.1; 43.3

[Prieiga internete](#)

43.5.4. Kai yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių ginčo šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, arba teismo nutartis priimti pareiškėjo atsisakymu nuo skundo ar patvirtinti ginčo šalių taikos sutartį

Dėl atsisakymo priimti pareiškėjo skundą pagal ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 4 punktą, kai toks skundas nebuvo nagrinėtas iš esmės

Pareiškėjai kreipėsi į teismą, prašydami peržiūrėti Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos sprendimą, kuriuo pareiškėja ir jos nepilnametis vaikas apgyvendinti Pabėgėlių priėmimo centre, nesuteikiant jiems teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje (toliau – Sprendimas), ir pakeisti jo dalį, paliekant pareiškėjai ir jos nepilnamečiam vaikui alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą Pabėgėlių priėmimo centre, netaikant judėjimo laisvės apribojimų.

Pirmosios instancijos teismas 2022 m. rugpjūčio 1 d. nutartimi atsisakė priimti pareiškėjos ir jos nepilnamečio vaiko skundą, nustatęs, kad yra įsiteisėjęs teismo sprendimas, priimtas dėl ginčo tarp tų pačių ginčo šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu.

Byloje nustatyta, kad nesutikdami su Sprendimu pareiškėjai kreipėsi į Kauno apylinkės teismo Kauno rūmus dėl minėto sprendimo pakeitimo, tačiau Kauno apylinkės teismo Kauno rūmai, nustatę, kad skundas paduotas praleidus jo apskundimo terminą, 2022 m. liepos 8 d. nutartimi netenkino pareiškėjų prašymo dėl termino skundui paduoti atnaujinimo ir atsisakė priimti nagrinėti pareiškėjos ir jos nepilnamečio vaiko skundą dėl Sprendimo pakeitimo. Aptariamose nutarties pareiškėjai atskiruoju skundu neskundė, ji įsiteisėjo 2022 m. liepos 20 d. Pareiškėjai pakartotinai dėl Sprendimo peržiūrėjimo kreipėsi į Kauno apylinkės teismo Kauno rūmus, kurie šioje byloje skundžiama 2022 m. rugpjūčio 1 d. nutartimi, vadovaudamiesi ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 4 punktu, atsisakė priimti pareiškėjos ir jos nepilnamečio vaiko skundą.

Atskirąjį skundą išnagrinėjusi teisėjų kolegija darė išvadą, kad Kauno apylinkės teismo Kauno rūmai 2022 m. liepos 8 d. nutartimi ginčo iš esmės neišsprendė – šia nutartimi buvo spręstas tik pareiškėjų skundo priėmimo klausimas. Pareiškėjų skundas nebuvo priimtas nagrinėti, o administracinė byla neiškelta, t. y. ginčas nebuvo nagrinėjamas iš esmės, todėl teismas nepagrįstai pareiškėjų pakartotinai pateiktą skundą skundžiama nutartimi atsisakė priimti ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu.

Teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, jog LVAT praktikoje, formuojamoje nagrinėjant skundus dėl užsieniečių judėjimo laisvės ribojimo, akcentuojama, kad pažeidžiami asmenys ir šeimos, kuriose yra nepilnamečių asmenų, gali būti sulaikyti tik ypatingu atveju, atsižvelgiant į geriausius vaiko ir pažeidžiamų asmenų interesus. Vaikai ir kiti pažeidžiami asmenys turi teisę į veiksmingą apsaugą, jų interesų užtikrinimui turi būti teikiamas prioritetas prieš kitas teisines vertybes. Sprendžiant procesinių terminų atnaujinimo klausimą tokiose bylose, visada turi būti įvertinamos aplinkybės, kad pareiškėjai paprastai nesupranta kalbos, kuria yra surašyti skundžiami administraciniai aktai, jų galimybės pavesti atstovauti interesus teisme kitiems asmenims yra ribotos, paprastai užtikrinamos tik valstybės teikiamą teisinę pagalbą teikiančių asmenų, dėl ko pareiškėjai paprastai niekaip negali daryti įtakos tokių veiksmų atlikimo spartai.

LVAT pareiškėjų atskirąjį skundą tenkino iš dalies – panaikino Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų 2022 m. rugpjūčio 1 d. nutartį ir pareiškėjų skundo priėmimo klausimą perdavė nagrinėti iš naujo.

2022 m. rugsėjo 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-676-624/2022

Teisminio proceso Nr. 4-69-3-00904-2022-1

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.4

[Prieiga internete](#)

46. Teismo nuobaudos

Dėl teisės skųsti teismo nutartį, kuria atsisakyta skirti baudą

Pareiškėja kreipėsi į teismą, prašydama panaikinti Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos priimtus administracinius aktus. Pareiškėja teismo posėdyje raštu pateikė prašymą liudytojai už neatvykimą į teismo posėdį skirti baudą.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjos prašymo skirti liudytojai baudą netenkino, konstatavęs, kad liudytoja nepiktnaudžiavo administraciniu procesu ir nevengė vykdyti ABTĮ jai nustatytų pareigų.

LVAT konstatavo, kad ABTĮ 83 straipsnio nuostatos tiesiogiai nenustato, jog šiuo atveju skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis gali būti skundžiama atskiruoju skundu (ABTĮ 152 str. 1 d. 1p.). Be to, nagrinėtu atveju skundžiama pirmosios instancijos teismo nutartis neužkirto kelio tolesnei bylos eigai (ABTĮ 152 str. 1 d. 2 p.). Todėl LVAT teisėjų kolegija darė išvadą, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai nurodė, jog nutartis, kuria atsisakyta tenkinti pareiškėjos prašymą dėl baudos skyrimo, yra skundžiama atskiruoju skundu.

LVAT nutraukė apeliacinį procesą pagal pareiškėjos atskirąjį skundą.

2022 m. rugsėjo 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-706-442/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00692-2021-5

Procesinio sprendimo kategorija 59.2

[Prieiga internete](#)

49. Reikalavimo užtikrinimo priemonių taikymas

Dėl aplinkybės, kad nebuvo laikomasi teisės aktuose įtvirtintos sprendimo derinimo procedūros, įtakos vertinant, ar prašymą taikyti reikalavimo užtikrinimo priemones pateikęs proceso dalyvis tikėtinai pagrindė reikalavimo pagrįstumą

Pareiškėjos kreipėsi į teismą, prašydamos panaikinti Trakų rajono savivaldybės tarybos (toliau – Taryba) sprendimo, kuriuo patvirtintas Trakų rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2022–2026 metų bendrasis planas (toliau – Bendrasis planas) dalį, kuria nuspręsta reorganizuoti Trakų rajono Senujų Trakų Andžejaus Stelmachovskio pagrindinę mokyklą (toliau – Mokykla). Pareiškėjos teismo taip pat prašė taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – laikinai sustabdyti skundžiamą sprendimo dalį, kuria nuspręsta reorganizuoti Mokyklą, prijungiant ją prie Trakų gimnazijos progimnazijos skyriaus, ir uždrausti Trakų rajono savivaldybei, Tarybai, Trakų rajono merui, Trakų gimnazijai ir Mokyklai priimti ir / arba vykdyti bet kokius sprendimus, susijusius su Mokyklos reorganizavimu.

Pirmosios instancijos teismas, nustatęs, kad ginčijamas sprendimas sukelia teises pasekmes ir, tikėtina, gali sukelti neproporcingai didelę žalą – Mokykla būtų panaikinta, dėl to kiltų pasekmės (išregistravimas iš Juridinių asmenų registro; kt.), o teismui priėmus pareiškėjoms palankų sprendimą, buvusios padėties atstatymas gali būti labai sudėtingas bei darytų didelę įtaką pareiškėjų vaikų mokymosi, saugios ir sveikos aplinkos sąlygoms, pritaikė reikalavimo užtikrinimo priemonę – sustabdė Tarybos sprendimo dėl Bendrojo plano patvirtinimo dalies, kuria nuspręsta reorganizuoti Mokyklą, galiojimą iki teismo sprendimo aptariamoje byloje įsiteisėjimo dienos.

Atskirąjį skundą išnagrinėjusi teisėjų kolegija pažymėjo, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 patvirtintų Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių (toliau – Taisyklės) VII skyrius, reglamentuojantis mokyklų tinklo pertvarkos bendrųjų planų rengimą, tvirtinimą ir įgyvendinimą, nustato privalomą reikalavimą plano ir jo priedų projektus viešai svarstyti ir derinti su Mokyklų bendruomenėmis. Mokyklos bendruomenei (jos daliai) kreipiantis į teismą ir ginčijant patvirtintą planą, privalomų reikalavimų, įtvirtintų Taisyklėse, laikymasis gali būti vertinamas kaip sprendimo (ne)teisėtumo patvirtinimas. Todėl pareiškėjų skunde nurodyti argumentai, susiję su privalomojo reikalavimo svarstyti ir derinti sprendimą su Mokyklos bendruomene tinkamu vykdymu, *prima facie* (iš pirmo žvilgsnio) gali patvirtinti skundžiamo sprendimo neteisėtumą, kuris turėtų būti patikrintas nagrinėjant bylą iš esmės.

Iš prie skundo pateiktų dokumentų LVAT teisėjų kolegija nustatė, kad Mokyklos bendruomenei nebuvo išsiųstas visas ginčijamas sprendimas, buvo išsiųsta jo dalis, o tai gali kelti abejones, ar Mokyklos bendruomenė turėjo galimybę susipažinti su sprendimu, kaip tai yra įtvirtinta Taisyklėse; be to, skundžiamas sprendimas su Mokyklos bendruomene derintas skubos tvarka, nustatytas trumpas pasiūlymų teikimo laikas, o tai gali kelti abejones dėl to, ar buvo suteikta reali galimybė teikti pasiūlymus, ar buvo motyvuotas sprendimas derinti planą skubos tvarka. LVAT vertinimu, šiuo atveju esminę reikšmę turi Mokyklos bendruomenės teisių veiksmingas užtikrinimas dalyvaujant sprendimų, svarbių Mokyklos bendruomenei, priėmimo, kaip tai suprantama pagal Taisykles, o pirmiau aptartos aplinkybės *prima facie* suteikia pagrindą abejoti, ar nebuvo pažeistos Mokyklos bendruomenės teisės derinant su šia bendruomene planą, ką turės išnagrinėti bylą nagrinėjantis teismas. LVAT taip pat atkreipė dėmesį, kad pareiškėjos skunde nurodė ir kitas aplinkybes, galinčias *prima facie* patvirtinti

skundžiamo sprendimo neteisėtumą (priimtas sprendimas nėra objektyvus, Mokykla nebuvo traktuojama laikantis lygiateisiškumo principo).

LVAT atmetė atsakovo Tarybos atskirąjį skundą.

2022 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-500-602/2022

Teismo proceso Nr. 3-61-3-01713-2022-1

Procesinio sprendimo kategorija 59.2

[Prieiga internete](#)

59. Apeliacinis procesas

59.1. Bylų pagal apeliacinius skundus procesas

59.1.1. Apeliacinio skundo padavimas, priėmimas ir pasirengimas nagrinėti

Dėl pakartotinai pateikto apeliacinio skundo

Apeliacinis procesas aptariamoje administracinėje byloje buvo pradėtas pagal pareiškėjo įgalioto atstovo advokato pakartotinai (2022 m. rugpjūčio 24 d.) pateiktą apeliacinį skundą dėl pirmosios instancijos teismo priimto sprendimo, kuriuo tenkinant Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) Kybartų užsieniečių registracijos centro teikimą, pareiškėjui buvo pritaikyta alternatyvi sulaikymui priemonė – apgyvendinimas VSAT ar kitoje tam pritaikytoje vietoje, nustatant teisę judėti tik apgyvendinimo vietai priklausančioje teritorijoje 6 mėnesiams, bet ne ilgiau nei bus įvykdyta pareiškėjo išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos procedūra.

LVAT pažymėjo, kad pirmosios instancijos teismo sprendimą pareiškėjas jau buvo apskundęs apeliaciniu skundu, kuris buvo gautas Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme 2022 m. rugpjūčio 4 d.

Pareiškėjas 2022 m. rugpjūčio 24 d. pateiktu apeliaciniu skundu iš esmės siekė tų pačių teisinių padarinių kaip ir administracinėje byloje, išnagrinėtoje pagal pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 4 d. apeliacinį skundą, t. y. siekė, kad jam būtų taikoma alternatyvi sulaikymui priemonė, apgyvendinant jį VSAT ar kitoje tam pritaikytoje vietoje netaikant judėjimo laisvės apribojimų. Taigi, pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 24 d. apeliaciniu skundu skundžiamo pirmosios instancijos teismo sprendimo teisėtumas ir pagrįstumas jau buvo įvertintas ir dėl jo yra priimta galutinė ir neskundžiama LVAT nutartis, todėl teisėjų kolegija sprendė, kad šiuo atveju apeliacinis procesas pagal pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 24 d. apeliacinį skundą yra negalimas.

Atsižvelgdamas į tai, LVAT konstatavo, kad apeliacinis procesas pagal pareiškėjo įgalioto atstovo advokato Kazio Rakausko pakartotinai pateiktą apeliacinį skundą dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo turi būti nutrauktas (ABTĮ 4 str. 7 d., 138 str. 8 d.).

2022 m. rugsėjo 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-3792-492/2022

Teismo proceso Nr. 4-53-3-00185-2022-5

Procesinio sprendimo kategorijos: 9.2; 9.3

[Prieiga internete](#)